

ZAHVALJUJUĆI SPLITSKOJ TEHNOLOŠKOJ TVRTKI WEBLAB

Brodolom iz 3. stoljeća kao sutivanska turistička atrakcija

➔ Pomoću mobitela i tableta korisnici mogu vidjeti rekonstruirani antički brod u sutivanskoj luci, te ga promatrati kao stvarni objekt putem proširene stvarnosti, šetati oko njega i fotografirati ga

Brodolom antičkog broda nadomak Sutivana na Braču postat će prava turistička atrakcija. Nakon više od 1700 godina izgubljeni nalaz je približen javnosti.

IVICA RADIĆ

Riječ je o realizaciji prvog dijela opsežnog projekta interpretacije tog arheološkog nalaza i to korištenjem novih tehnologija, kao što su fotogrametrijsko snimanje, izrada 3D modela, te primjena virtualne (VR) i proširene stvarnosti (AR). Na središnjoj stivanškoj rivi postavljen je interaktivni kiosk s ekranom putem kojeg se navedeni sadržaji mogu pregledati i dobiti upute za instaliranje mobilne aplikacije. Izradena je internetska stranica anticki-sutivan.com na hrvatskom i engleskom jeziku.

Pomoću mobitela i tableta korisnici mogu vidjeti rekonstruirani antički brod u sutivanskoj luci, te ga promatrati kao stvarni objekt putem proširene stvarnosti, šetati oko njega i fotografirati ga. Na vrhu lukobrana (Velog mosta) u

Snimka prije 13 godina: podvodni arheolozi na 32 metra dubine pokraj dvaju sarkofaga s potopljenog antičkog broda

Sutivanu odigrava se scena u kojoj mornari i rimski vojnici bacaju igraču kockicu, jedan od najzanimljivijih i rijetkih nalaza na lokalitetu. Najvažniji je virtualni prikaz plovidbe i potapanja antičkog broda na pučini. Sve je aplikacije i elemente proširene stvarnosti izradila domaća tehnološka

tvrtka webLAB iz Splita. Projekt vode Općina Sutivan i Turistička zajednica općine Sutivan, a osmislila ga je i provodi Narodna knjižnica Sutivan. Prije predstavljanja dio gostiju i uzvanika su brodom "doplovili" do punte "Likva" na čijem se dnu nalazi potopljeni antički brod.

Predstavljanje projekta

Projekt je, na prigodnoj svečanosti, predstavio **Franjo Mlinac**, ravnatelj Narodne knjižnice, koji je puno truda i rada uložio da bi taj projekt postao životni. Antički brod mirno je i nesmetano ležao na morskome dnu, još od 3. stoljeća, uronjen u mulj i pi-

jesak sve dok ga 2008. godine nisu otkrili dva bračka ronionca koji su sve prijavili splitskom "Mornaru", a oni nadležnim službama u Ministarstvu kulture kada je krenulo istraživanje tog vrijednog nalazišta. Taj posao obavili su ronionci i stručnjaci Odjela za arheologiju Hrvatskog restoratorskog zavoda. Lokalitet je odmah uvršten u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske i kao takav zaštićen je zakonom.

Po onome što je do sada rekonstruirano, radi se o brodu

širine 5 metara, dužine oko 18 metara i nosivosti 50 tona. Zna se da je pristao u antičku luku Splitska na Braču u blizini poznatih rimskih kamenoloma i tamo je ukrcao teret. Pretpostavlja se da mu je određite bila Salona, tada najveći i najvažniji rimski grad na ovoj strani Jadrana. Međutim, sudbina mu je odredila da nikada nije stigao do Salone. Loše vrijeme, loša sreća ili slabo posložen teret odveli su kasnoantički brod na morsko dno.

Prilikom istraživanja otkriveno je na potonulom brodu 20 predmeta od kojih je 7 sarkofaga, 2 poklopca sarkofaga, 9 blokova, 1 stup kružnog presjeka te 1 kamenica s vidljivom perforacijom. Dimenzije nalazišta su 6,60 x 4,10 m (bez kamenice koja se nalazi dva metra izvan koncentracije tereta). Za pretpostaviti je da se u sloju pijeska ispod i oko spomenutih predmeta nalaze ostaci posuda iz brodske kuhinje, kao i ostaci drvene brodske konstrukcije.

Ovaj brodolom spada u rijetko pronađene, kako u Jadranu, tako i u Sredozemlju. Antičko nalazište atraktivno je mnogim ronioncima, no zbog dubine i statusa zaštićena kulturnog dobra, roniti mogu samo osobe s dozvolom.

– Projekt je iznimno privlačan turistima i vrlo je važan za turističku ponudu, kako Sutivana, tako i cijeloga Brača – kazala je na predstavljanju **Tončica Tonšić**, direktorica Turističke zajednice Sutivan, dok je svojom nazočnošću podršku projektu pružila i **Ma-tea Dorčić**, pročelnica županijskog Upravnog odjela za turizam, pomorstvo i promet. ●